

ارمنستان و جمهوری آذربایجان
وارد دور جدید درگیری‌ها شدند

خبر
روز

جنگ ناتمام

حسین فاطمی/ اگرچه با توافق صلح روسیه، جنگ ۴۴ روزه پاییز سال ۲۰۲۰ بین جمهوری آذربایجان و جمهوری ارمنستان به پایان رسید، اما به نظر می‌رسد در این دو سال یک جنگ پنهانی بین باکو و ایروان در حال وقوع بوده است. به همین دلیل هر از گاهی شاهد تنش‌ها و درگیری‌های مقطعی در مرز دو کشور هستیم که آخرین مورد آن به روز دوشنبه هفته جاری باز می‌گردد.

دوباره روایت‌های متضاد

هر زمان که درگیری‌ها و تنش‌های مرزی بین جمهوری آذربایجان و جمهوری ارمنستان به وقوع پیوسته تضاد روایت‌های دو طرف برای مقصر جلوه دادن همدیگر، امری ثابت بوده است کما اینکه ایروان اعتقاد دارد که اواخر روز دوشنبه ارتش جمهوری آذربایجان به قلمروی ارمنستان شلیک و از پهپادها و توپخانه استفاده کرده است. وزارت دفاع ارمنستان اعلام کرد که در این حمله چندین نفر در این کشور کشته و زخمی شدند و گفت، زیرساخت‌های نظامی و مدنی این کشور در «سوتک»، «واردنیس»، «گوریس»، «کاپان»، «آرتانیش» و «ایشخاناسار» هدف این حملات قرار گرفته‌اند. ایروان همچنین ادعای دولت باکو را مبنی بر اینکه تیراندازی‌ها ابتدا از سوی ارمنستان آغاز شد، رد کرد و آنها را نادرست دانست.

در مقابل دولت باکو نیز اعلام کرد که ارتش ارمنستان به سمت مواضع سربازان جمهوری آذربایجان در مرز شلیک کرده و این درگیری مسلحانه تلفاتی در پی داشته است. وزارت دفاع جمهوری آذربایجان نیز در بیانیه‌ای «خبراکاران» ارمنی را متهم کرد که در روز دوشنبه جاده‌ها و زیرساخت‌ها را در سمت مرز جمهوری آذربایجان مین‌گذاری کرده‌اند که باعث تلفات نظامی نامشخصی شد. دولت باکو همچنین گزارش‌های مربوط به «تهاجم تمام‌عیار» این کشور به ارمنستان را «نادرست» خواند.

دیپلماسی همه‌جانبه

به نظر می‌رسد ارمنستان در درگیری‌های اخیر مرزی با جمهوری آذربایجان رفتاری کاملاً متفاوت از ادوار قبلی در پیش گرفته و سعی کرده است دیپلماسی همه‌جانبه با هدف استفاده از ظرفیت تمام کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای را برای حمایت از ایروان در دستور کار قرار دهد. در همین راستا دولت ارمنستان طی بیانیه‌ای اعلام کرد، نخست‌وزیر این کشور در تماسی تلفنی با وزیر خارجه آمریکا درباره تنش در مرز با جمهوری آذربایجان صحبت کرد. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، در این بیانیه آمده است: «نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان جزئیات مربوط به درگیری صورت گرفته از سوی جمهوری آذربایجان علیه قلمروی مستقل ارمنستان را با واشنگتن مطرح کرد.»

آتش‌بسی شکننده

پایگاه خبری حقیقین جمهوری آذربایجان امروز سه‌شنبه به نقل از منابع گزارش داد که ایروان و باکو بر سر آتش‌بس از صبح امروز به توافق رسیده‌اند. البته پیش‌تر رسانه‌های ارمنستان گزارش کردند که روسیه آتش‌بسی را که در ساعت ۲:۳۰ سه‌شنبه به وقت محلی آغاز می‌شد، میانجی‌گری کرده اما دولت باکو آن را رد کرد و درگیری‌ها همچنان ادامه دارد. نهایتاً آذربایجان هم از صبح سه‌شنبه این توافق آتش‌بس مدنظر روسیه را پذیرفت؛ آتش‌بسی که به سان توافقات پیشین می‌تواند شکننده باشد و مؤیدش هم به تنش‌های گاه و بیگاه میان دو طرف بازمی‌گردد.

امروز، ایران خواستار خویشتنداری ارمنستان و جمهوری آذربایجان در درگیری‌های نظامی در مرزهای میان دو کشور شد و بر غیر قابل پذیرش بودن هرگونه تغییری در مرزهای دو کشور تأکید کرد. ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران ضمن ابراز نگرانی از تشدید تنش و درگیری‌های مرزی بین دو کشور، دو طرف را به خویشتنداری و حل و فصل اختلافات از طریق مسالمت‌آمیز دعوت کرد. سخنگوی وزارت امور خارجه همچنین بار دیگر غیر قابل پذیرش بودن هرگونه تغییرات در مرزهای جمهوری آذربایجان و جمهوری ارمنستان را مورد تأکید قرار داد و افزود: «جمهوری اسلامی ایران به دقت تحولات مرتبط با این موضوع را تحت نظر دارد.»

اجلاس شانگهای روز پنجشنبه با حضور سران بیش از ۱۵ کشور در سمرقند برگزار می‌شود

رئیس‌جمهور فردا به ازبکستان می‌رود

یک سال پس از رأی موافق کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای بیست و دومین اجلاس سران این سازمان با حضور رئیس‌جمهور کشورمان، فرصتی است برای مشخص شدن وضعیت عضویت رسمی کشورمان در شانگهای. به گزارش ایرنا، معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه در آستانه سفر فردای آیت‌الله رئیسی به ازبکستان برای حضور در اجلاس سران شانگهای با بیان اینکه عضویت رسمی ایران در شانگهای در نشست سمرقند مشخص خواهد شد، گفت: وزارت امور خارجه در این مدت ۴۰۰ تا ۵۰۰ قرارداد در این زمینه با هماهنگی دیگر ارگان‌ها تنظیم کرده است. سخنگوی وزارت امور خارجه نیز روز دوشنبه اعلام کرده بود که در نشست آتی سازمان همکاری شانگهای یادداشت تعهدات جمهوری اسلامی ایران برای دریافت جایگاه عضویت در این سازمان امضا خواهد شد. پیش‌تر «ژانگ مینگ» و «ولادیمیر نورو» دبیران جدید و قدیم سازمان همکاری شانگهای اعلام کرده بودند که ایران می‌تواند از سال ۲۰۲۳ در صورتی که به همه تعهدات خود عمل کند به عضویت کامل سازمان همکاری شانگهای (SCO) تبدیل شود.

شانگهای در حالی صورت می‌گیرد که بر اساس مقررات رویه پذیرش اعضای جدید در این سازمان، کشور کاندیدای عضویت باید در مسیر پیوستن به آن، به تمام معاهدات چندجانبه تصویب شده توسط سازمان همکاری شانگهای عمل کند و اقدامات متعددی انجام دهد. دو کشور هند و پاکستان به عنوان جدیدترین اعضای سازمان این روند را در سال ۲۰۱۵ آغاز و در ۲۰۱۸ به پایان رساندند. سازمان همکاری شانگهای (SCO) سال ۲۰۰۱ توسط قزاقستان، چین، قرقیزستان، روسیه، تاجیکستان و ازبکستان تأسیس شد و ۱۷ سال بعد با پیوستن هند و پاکستان تعداد اعضا به ۸ کشور رسید. افغانستان، بلاروس، جمهوری اسلامی ایران و مغولستان در سازمان همکاری شانگهای دارای وضعیت ناظراند. سال گذشته و در جریان حضور آیت‌الله رئیسی در اجلاس بیست و یکم در دوشنبه پایتخت تاجیکستان اعضا با رأی اجماعی با تغییر وضعیت عضویت ایران در سازمان همکاری شانگهای موافقت کردند. گفتنی است که شش کشور شامل جمهوری آذربایجان، جمهوری ارمنستان، پادشاهی کامبوج، جمهوری دموکراتیک فدرال نپال، جمهوری ترکیه و جمهوری دموکراتیک سوسیالیستی سریلانکا شرکای گفت‌وگوی سازمان همکاری شانگهای هستند.

■ **تعیین وضعیت عضویت رسمی ایران در شانگهای**
روند به نسبت سریع‌تر رسمیت دادن به عضویت ایران در

عدد
روز

زائر برگشتند

سخنگوی فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران با اشاره به آغاز موج بازگشت زائران از کشور عراق از بازگشت یک میلیون و ۹۶ هزار زائر تاکنون خبر داد. به گزارش ایسنا سردار مهدی حاجیان درخصوص آخرین اقدامات فراجا درخصوص صدور و تمدید گذرنامه هم اظهار داشت: تا به امروز یک میلیون و ۶۰۰ هزار گذرنامه جدید و ۵۵۰ هزار برگ گذر ویژه اربعین صادر شده و ۴۱۰ هزار گذرنامه منقضی شده نیز تمدید شده‌اند.